Uniwersytet Gdański

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu	Kod ECTS
Analiza i interpretacja tekstów kultury	8.0.12663

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot

Zakład Kulturoznawstwa

Studia

wydział	kierunek		
Wydział Filologiczny	Kulturoznawstwo	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	kultura mediów elektronicznych i redakcja stron internetowych, Animacja kultury, krytyka i popularyzacja kultury
		specjalizacja	wszystkie

Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)

dr Dariusz Szymański; dr hab. Grzegorz Piotrowski, profesor uczelni; prof. UG, dr hab. Marek Adamiec; dr Barbara Forysiewicz

Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin

Formy zajęć

Ćw. warsztatowe

Sposób realizacji zajęć

zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej

Liczba godzin

Ćw. warsztatowe: 60 godz.

Liczba punktów ECTS

8

Semestr 1:
30 godzin - aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach;
35 godzin - samodzielne studiowanie lektur;
15 godzin - przygotowanie do kolokwium;
20 godzin - przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej.
Razem: 100 godzin - 4 ECTS.

Semestr 2:
30 godzin - aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach;
35 godzin - samodzielne studiowanie lektur;
15 godzin - przygotowanie do kolokwium;
20 godzin - przygotowanie pracy zaliczeniowej.
Razem: 100 godzin - 4 ECTS.

Termin realizacji przedmiotu

2022/2023 zimowy

Status przedmiotu

obowiązkowy

Język wykładowy

polski

Metody dydaktyczne

- Analiza tekstów z dyskusją
- Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków)
- Dyskusja
- Praca w grupach
- Wykład konwersatoryjny
- Wykład problemowy
- Wykład z prezentacją multimedialną

Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne

Sposób zaliczenia

Zaliczenie na ocenę

Formy zaliczenia

- ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru
- wykonanie pracy zaliczeniowej - przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników
- kolokwium

Podstawowe kryteria oceny

	W semestrze zarówno I, jak i II ocena końcowa formułowana jest na podstawie: • poziomu aktywności na zajęciach (25%), • kolokwium sprawdzającego znajomość lektur i zagadnień poruszanych na zajęciach (25%) • oceny z pracy pisemnej, której przedmiotem jest interpretacja wybranego tekstu kultury (50%).

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt uczenia się	analiza tekstów kultury z dyskusją	dyskusja wokół lektur	pisemna praca zaliczeniowa	kolokwium
	Wiedza			
K_W03			+	+
K_W07	+	+	+	+
	Umiejętności			
K_U02	+	+	+	
K_U04	+	+	+	
K_U06	+		+	
K_U07	+	+		
	Kompetencje społeczne			
K_K03	+	+	+	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Warunkiem uczestnictwa w zajęciach w semestrze letnim jest uzyskanie zaliczenia w semestrze zimowym.

B. Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu języka polskiego i kultury na poziomie szkoły średniej.

Cele kształcenia

Przedmiot ma przede wszystkim charakter warsztatowy. Studenci zaznajamiają się z pojęciem i granicami analizy oraz interpretacji - podstawowego celu humanistyki; poznają metody / techniki interpretacyjno-analityczne stosowne dla różnych tekstów kultury i nabywają sprawności w posługiwaniu się nimi. Semestr letni jest przeznaczony na zapoznanie studentów z wybranymi metodologiami / teoriami interpretacji.

Treści programowe

Problematyka ćwiczeń może być modyfikowana przez prowadzących w zakresie doboru tematów, tekstów, mediów, metodologii interpretacji itd.

Semestr 1

1. Zajęcia organizacyjne. Tekst (kultury) – struktura tekstu. Interpretacja – hermeneutyka.
2. Hipoteza Sapira-Whorfa. Dzieło otwarte.
3. Intentio auctoris – intentio operis – intentio lectoris. Śmierć autora.
4–5. Artefakt. Performatywne ujęcie zjawisk kultury.
6–7. Interpretacja – nadinterpretacja: dyskusja Eco – Rorty – Culler.
8. Granice interpretacji. Uwarunkowania i konteksty interpretacji.
9. Sontag - przeciw interpretacji.
10–11. Intertekstualność.
12–13. Homotekstualność – interpretacja homoseksualna.
14. Interpretacje Foucaulta (Panny dworskie), Ferro (Pancernik Potiomkin) i Moskalewicza (Murzynek Bambo).
15. Kolokwium.

Semestr 2

Przedmiotem zajęć jest interpretacja tekstów kultury w kontekście wybranych teorii / metodologii interpretacji XX i XXI wieku.

1. Zajęcia wstępne - teoria, metodologia, metoda, technika.
2. Psychoanaliza.
3. Strukturalizm.
4-5. Poststrukturalizm.
6-7. Krytyka feministyczna i gender studies.
8. Queer i kamp.
9. Historyzm.
10-11. Postkolonializm.
12. Performatyka.

13. Badania terenowe, badania jakościowe.
14. Koncepcje "przeciw interpretacji".
15. Omówienie prac.

Wykaz literatury

Według uznania prowadzącego, na przykład:

Bachman-Meddick D., Cultural turns: nowe kierunki w badaniach o kulturze, przeł. K. Krzemieniowa, Warszawa 2012.
Barthes Roland, Śmierć autora, przeł. Michał Paweł Markowski, „Teksty Drugie" 1999, nr 1–2.
Battelheim B., Piękna i Bestia, [w:] tegoż, Cudowne i pożyteczne, dowolne wydanie.
Domańska E., Jakiej metodologii potrzebuje współczesna humanistyka?, „Teksty Drugie" 2010, nr 1-2.
Eco Umberto, Dzieło otwarte. Forma i nieokreśloność w poetykach współczesnych, przeł. Lesław Eustachiewicz, Jadwiga Gałuszka, Alina Kreisberg, Michał Oleksiuk, Krzysztof Żaboklicki, W.A.B., Warszawa 2008.
Eco U., R. Rorty, J. Culler i Ch. Brook-Rose, Interpretacja i nadinterpretacja, przeł. Tomasz Bieroń [i inni], Kraków 1996.
Fischer Lichte Erika, Estetyka performatywności, przeł. Mateusz Borowski, Małgorzata Sugiera, Księgarnia Akademicka, Kraków 2008.
Freud Z., Objaśnianie marzeń sennych, tłum. Robert Reszke, [w:] Teorie literatury XX wieku. Antologia, red. A. Burzyńska, M.P. Markowski, Kraków 2006.
Głowiński M., O intertekstualności, „Pamiętnik Literacki" 1986, nr. 4.
Jakobson R.. Poetyka w świetle językoznawstwa, „Pamiętnik Literacki" 1960, nr 2.
Kozak A., Godziny i queer, „Kultura Popularna" 2003/4.
Miller N., Arachnologie: kobieta, tekst i krytyka, przeł. K. i K. Kłosińska, [w:] Teorie literatury XX wieku. Antologia, red. A. Burzyńska, M. P. Markowski, Kraków 2006.
Nycz R., Intertekstualność i jej zakresy: teksty, gatunki, światy, [w:] tegoż, Tekstowy świat, poststrukturalizm a wiedza o literaturze, 1993.
Przylipiak M., Kino stylu zerowego, Gdańsk, 2016.
Ritz German, Nić w labiryncie pożądania. Gender i płeć w literaturze polskiej od romantyzmu do postmodernizmu, przekład Bronisław Drąg, Andrzej Kopacki, Małgorzata Łukasiewicz, Wiedza Powszechna, Warszawa 2002.
Schechner R., Performatyka. Wstęp, przeł. T. Kubikowski, Wrocław 2006.
Shusterman R., Estetyka pragmatyczna. Żywe piękno i refleksja nad sztuką, przeł. A. Chmielewski, Wrocław 1998.
Sontag S., Notatki o campie, przeł. W. Wertenstein, „Literatura na Świecie" 1979, nr 9.
Sontag Susan, Przeciw interpretacji i inne eseje, przeł. Małgorzata Pasicka, Anna Skucińska, Dariusz Żukowski, Karakter, Kraków 2012.
Spivak G.Ch., Krytyka postkolonialnego rozumu. W stronę historii zanikającej współczesności, tłum. J. Margański, [w:] Teorie literatury XX wieku. Antologia, red. A. Burzyńska, M. P. Markowski, Kraków 2006.
Stockinger Jacob, Homotextuality: a proposal, [w:] The gay academic, ed. Louie Crew, Etc Publications, Palm Springs 1978.
Szahaj Andrzej, O interpretacji, Universitas, Kraków [2014].
Whorf Benjamin Lee, Język, myśl i rzeczywistość, przeł. Teresa Hołówka, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1982.

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W03, K_W07
K_U02, K_U04, K_U06, K_U07
K_K03

Wiedza

K_W03, K_W07
Student:
ma podstawową wiedzę o najważniejszych współczesnych teoriach i metodach interpretacji w zakresie nauk humanistycznych (K_W03);
zna i rozumie wybrane teorie oraz metody analizy i interpretacji różnych tekstów kultury (K_W07).

Umiejętności

K_U02, K_U04, K_U06, K_U07
Student:
posiada umiejętności badawcze obejmujące m.in. formułowanie problemów badawczych oraz dobór odpowiednich metod analitycznych i interpretacyjnych (K_U02);
rozpoznaje różne teksty kultury oraz umie przeprowadzić ich analizę i interpretację z wykorzystaniem współczesnych teorii i metod badawczych nauk humanistycznych (K_U04);
przygotowuje prace pisemne w języku polskim obejmujące analizę i interpretację różnych tekstów kultury, wymagające wykorzystania adekwatnych teorii i metod współczesnych nauk humanistycznych (K_U06);
przygotowuje wystąpienia ustne i prezentacje z zakresu analizy i interpretacji tekstów kultury (K_U07).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K03
Student:
potrafi określić cele badawcze i korzyści społeczne wynikające z badań oraz dobrać odpowiednie środki i metody służące ich realizacji (K_K03).

Kontakt

dariusz.szymanski@ug.edu.pl